Vejledning til dialogisk læsning med bogen: "Viggo er bange for vinden"

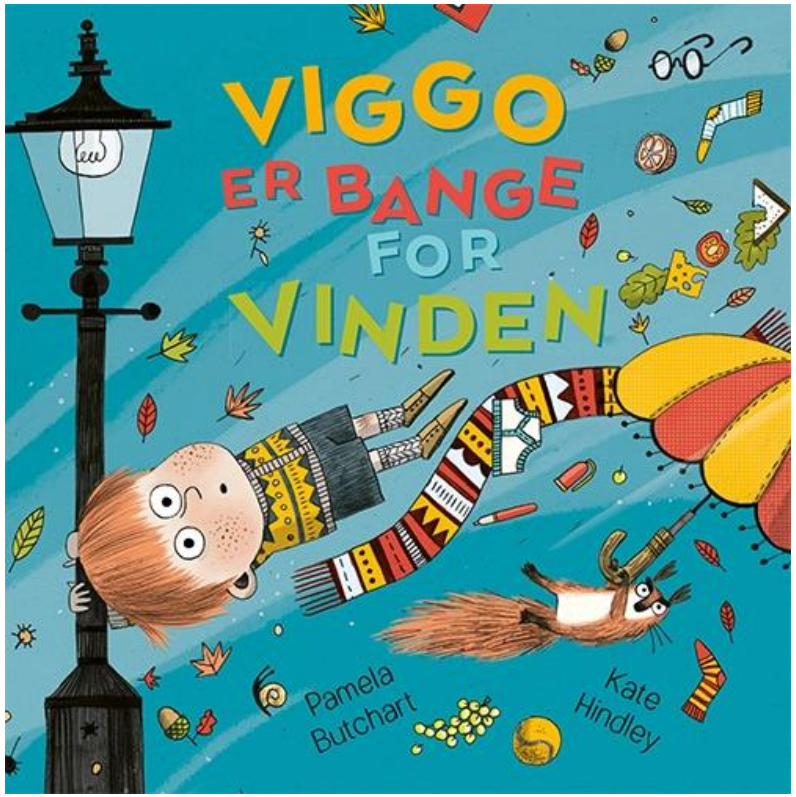

Side 1. Indholdsfortegnelse
Side 2. Intro til vejledningen
Side 3. "Nice to know" om materialer og de to vejledninger
Side 4. Grundelementerne i dialogisk læsning
Side 5. Forundersøgelse
Side 6-8. 1. Læsning, inkl. aktivitet og samtaleark til hjemmet
Side 9-11. 2. Læsning, inkl. aktivitet og samtaleark til hjemmet
Side 12-14. 3. Læsning, inkl. aktivitet og samtaleark til hjemmet
Side 15. Efterundersøgelse af børnenes viden om vind, vand & vejr
Side 16. Lege og aktivitets kataloget: Vind, Vand, Viggo
Side 17. Vejrhane kommando
Side 18. Klap med variation
Side 19. Dramapædagogisk "Mime vejr leg"
Side 20. Byg en fantasiportal
Side 21. Sådan fremstiller I et tekstil-turkort ved brug af jeres egne stempler
Side 22. Sådan laver I jeres tur-kikkerter
Side 23. Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort "Skyggetur"
Side 24. Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort "Samle natur tingstur"
Side 25. Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort "Sanse vejret tur"
Side 26. Viggos LEGO-vindmåler
Side 27. Skyggetegne
Side 28. Vejrudsigtsleg
Side 29. Byg et vindspil
Side 30. Vejrsten
Side 31. Brug de sange om vejret som I allerede kender
Side 32. Dyk ned i flere bøger
Side 33-36. Mimebrikker

Intro til vejledningen "Vind, Vand, Viggo"

Materialekassen og vejledningen i dialogisk læsning under temaet "Vind i sejlene" er et bud på, hvordan I kan afholde Børnekulturfestival i egen institution i uge 20 & 21 (12-22. maj 2025). Målet med aktiviteterne er at give børnene kulturelle, lærerige og mindeværdige oplevelser – præcis som alle andre aktiviteter under Børnekulturfestivalen

Vind, Vand, Viggo og Den styrkede pædagogiske læreplan.
Der er en bagvedliggende rød tråd i vejledningen, hvor læreplanstemaet *Kultur, æstetik og fællesskab sammen* med fokus på *Børnefælleskaber* fra det fælles pædagogiske grundlag omsættes på en sjov og legende måde. Det er hensigten, at vejledningen vil understøtte at:

- *børnene stifter bekendtskab med forskellige kulturelle udtryksformer, som stimulerer deres engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed (læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab)*
- *der skabes plads til, at det enkelte barn kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet understøtter at der udvikles sunde relationer og øgede muligheder for legefællesskaber (Børnefælleskaber)*

Vi ønsker jer en sjov Børnekulturfestival.
Anna Søe - Maker Space Næstved Kommune, annsoe@naestved.dk
Martin Krogh - Maker Space, Næstved Kommune makrog@naestved.dk
Aase Morell - udvikler af sprog pædagogiske forløb, Center for Dagtilbud, Skole og Forebyggelse, aasmor@naestved.dk
Katrine Gjesing - Børnekulturkonsulent, Center for Kultur- og Borgerservice, kgjes@naestved.dk

”Nice to know” om materialer og de to vejledninger:

I har valgt at arbejde med ”Vind, vand, Viggo” materialet. Vi ønsker jer god fornøjelse og sjove stunder.

Det er tanken, at I starter med at følge **vejledningen om dialogisk læsning** og læser bogen de 3 foreslåede gange. Hertil bruges vejledningen: 1. læsning, 2. Læsning, og 3. læsning. Til hver af de 3 læsninger gives tilhørende samtaleark med børnene hjem for at holde fokus på forældresamarbejdet.

Alle læsninger er bygget op så der er noget I gør *før- under- og efter læsningerne.*

Efter at have gennemført forundersøgelsen og de 3 læsninger, er det tanken, at I fortsætter med at læse bogen eller dele af bogen og kobler læsningen sammen med lege eller aktiviteter som I frit kan plukke af i **”Lege- og aktivitets kataloget”,** som findes på de næste sider.

Materialet indeholder desuden **en beskrivelse af hvordan I bygger jeres egen Vejrstation** et sted på jeres legeplads. Del jeres børnegruppe i hold. De forskellige hold vil være med til at bygge hver deres del af vejrstationen. Tanken er at alle hold bidrager til det fælles produkt **”Vejrstation**”.

Undervejs i jeres lokale Børnekulturfestival vil vi opfordre jer til at **dokumentere** ved fx at tage fotos eller nedskrive børne udsagn og samle de kunstværker børnene producerer – slut af med en **udstilling** og et brag af **en indvielse af jeres vejrstation** – inviter gerne forældrene.

Tekstil-kortet er en del af de aktiviteter som handler om at gå på tur. Ikke alle børn kan deltage i at fremstille kortet, men alle børn kan efterfølgende gå med på tur, bruge turkikkerten samt eksperimentere med at fremstille og anvende stempler.

Grundelementer I Dialogisk læsning:

- Dialogisk læsning er en metode, der handler om at inddrage børnene aktivt I læsningen og skabe dialog om bogen.
- Udvælg nogle af bogens ord, og konkretiser dem gennem brug af rekvisitter, gestik, mimik og sanselige aktiviteter, leg og dialog.
- Læs bogen med en mindre gruppe børn. Bogen kan læses I den store gruppe, når alle har hørt bogen flere gange I de små grupper.
- Bogen læses flere gange over en sammenhængende periode. Læs den for hver gruppe 2-3 gange på en uge. Ved hver læsning varieres fokus og tilhørende aktiviteter. Nogle aktiviteter kan med fordel gentages… især dem I synes er sjovest.
- Målet er at kombinere læsning og samtale og gennem aktiviteten støtte barnet I dets sproglige udvikling samt understøtte børnefællesskabet ved at tilbyde børnene en fælles reference. Ved at varriere I brugen af aktiviteter opnås sproglige gentagelser med variation og barnet støttes i at udvikle kompetencer inden for sprogets forskellige sider. (ordforråd, sprogforståelse, lydlig opmærksomhed, kommunikations strategier og skriftsprog)
- Inddragelse af forældrene hjælper barnet med at lære nye ord om emnet. Brug de tilhørende samtaleark aktivt – tal med forældrene om at de har en deltagende rolle ind i jeres dialogisk læsnings forløb. Præsenter gerne metoden på et forældre møde.
- Leg med sproget ved at rime og fjolle og sætte nye ord sammen.
- Det skal være sjovt, trygt, rart og lærerigt for alle. Tilpas aktiviteterne til barnets zone for nærmeste udvikling.
- Aktiver børnenes hukommelse undervejs I forløbet ved at trække på det I har læst og oplevet sammen under de første læsninger.
- Etabler legemiljøer inde og ude, som understøtter bogens ord og tema. Bogens handling kan overføres til legens verden. I legen får børnene mulighed for deltagelse og medskabelse.
- Lad bøger være tilgængelige I barnets liv – både I institution og hjemme.
- Dialogisk læsning kan bidrage til fællesskabet og understøtte børnenes oplevelse af at bøger kan give meningsfulde stunder.

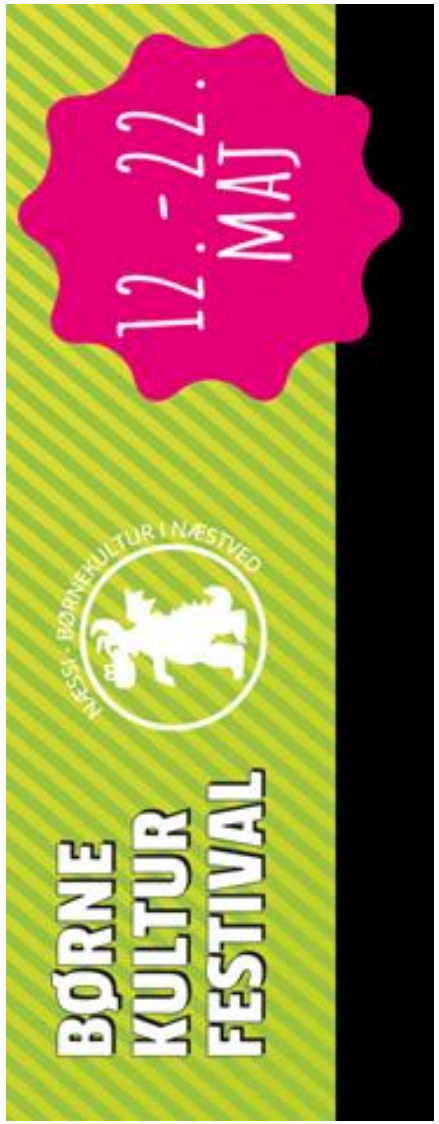

Forundersøgelse af børnenes viden om vind, vand & vejr.

Inden bogen læses sammen med børnene, skal børn og voksne undersøge den viden I har om vejret (Vind, regn, sne, sol, tåge ol.)

I skal bruge:

Et stort ark karton til at skrive på. Et mindre karton til hvert barn. Noget snor og en klipsemaskine. En gennemsigtig flaske, et antal perler som kan komme gennem flaskehalsen.

Du fortæller børnene at du er deres sekretær og at du vil skrive og tegne det de fortæller om vejrfænomener på et stykke karton. Børnene skal kunne se det du skriver og symboltegner. Når de har nævnt alt hvad de kan om vejret, tæller I hvor mange ting de har nævnt. Skriv 1,2,3… ud for sætningerne/symbol tegninger imens I tæller.

Du kan guide børnene ved at nævne et par fænomener: f.eks regn, slud, sne, vandpyt og blæst, stormvejr eller koldt.

Hvert barn tegner en vejrtegning på et farvet karton på størrelse med et kvart A4 ark. Kopier tegningerne og gem kopien til jeres evaluering. Laminer tegningerne. Lav 2 huller I hver tegning og træk tegningerne på en snor. Hæng dem op ude, et sted hvor I kan se dem gennem vinduet på stuen. Fremover kan I holde øje med tegningerne og med om der er tegn på at det blæser. Spørg børnene hvordan I kan se på snor-tegningerne om det er blæsevejr.

Stil jeres gennemsigtige flaske I vindueskarmen. Vurder dagligt om det blæser. Hvis det blæser, putter I en perle i flasken. (I SFOèn kan I udvide med at have farvekode perler og putte perler i dagligt som svarer til dagens vejr). Efter 1 måned laver I en optællling af hvor mange gange det har blæst. (I SFO tælles ligeledes regnvejr).

Når projektet afsluttes gennemfører I en efterundersøgelse (se beskrivelsen senere i vejledningen).

1. læsning:

Introducer bogen.
Brug din stemme, mimik og gestik tydeligt og varieret og vær opmærksom på ikke at være for hurtig.
Fokus er emnet ”Vind” samt brug af elementer fra dramapædagogikken.

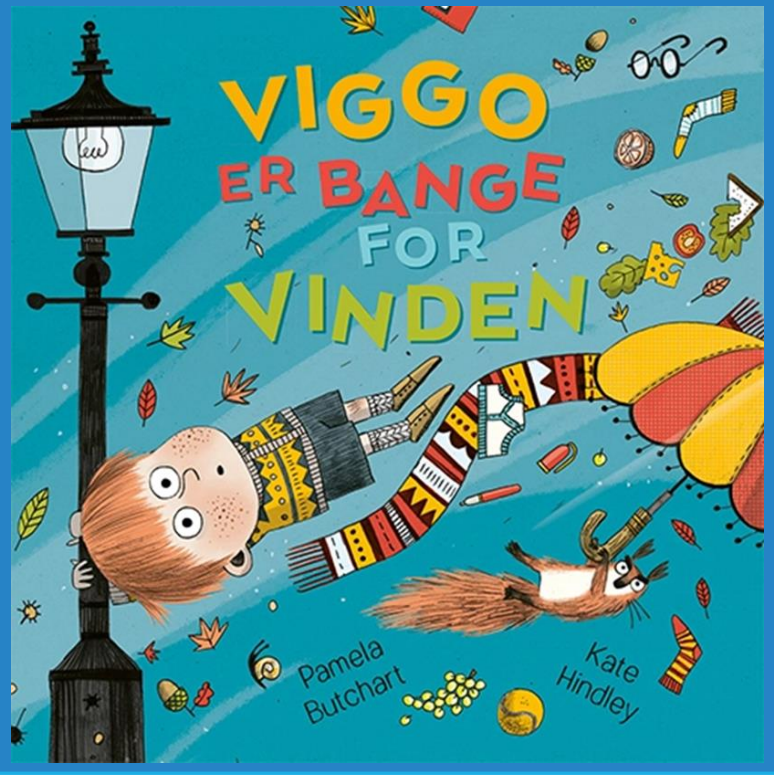

Samtaleark nr. 1 hører til denne læsning.
Hvis man vil, kan mime brikkerne kopieres så alle børn får et sæt med hjem som de kan bruge hjemme med familien.

Før læsningen:

Stil jer i en rundkreds og fortæl at I skal læse bogen om Viggo. Vis bogens forside og lad børnene gætte hvad bogen handler om. Når børnene gætter kan du opfordre til, at de fortæller med ord og krop. Eksempelvis kan de mime at Viggo er bange eller vise at der er et flyveegern med. Når I har gættet, peger du på bogens titel og forfatternavne imens du læser hvad der står. Læs den korte tekst på bogens bagside højt.

Under læsningen:

Læs bogen og stop op de steder, hvor børnene vil snakke.
Gode ord/sætninger I *kan* tale om under læsningen er*: ”bange, skoædende orme, brændt toastbrød, onde egern, vind, beskytte, noget som helst, vindmåler, redde hende, vindpust, susede gennem sneen, fantastisk, hvad er det værste der kan ske”.*
Når du har læst bogen slutter du af med at sige: ”Snip snap snude, nu er den historie ude”. Vent herefter et øjeblik på om nogen af børnene siger noget om bogen. Følg deres spor. Hvis ikke de siger noget, så bladr i bogen og se om børnene får inspiration til en samtale. Følg den eller kom med din ide´ til samtale i form af stikord/emner fra bogens sider.

Efter læsningen:

I skal lege en drama leg: Anvend brikkerne på de 3 ark med ”Mime brikker”.
Lig brikkerne så alle kan se dem. Den voksne tager en brik og læser hvad der står: ”Onde Egern”. Den voksne mimer at være et ondt egern. Teksten på kortet læses for at understøtte den sproglige forståelse. Derefter skal alle se onde ud og at være et egern samtidig. Børnene vælger på skift en brik og I forsøger jer sammen frem med mimik, gestik og krop og lyd. Alle hjælper alle og alle kroppe udfører det der er på kortene. Husk at grine rimer på mime – det må gerne være legende og sjovt.

Kære forældre.

Vi har læst bogen ”Viggo er bange for vinden”. Viggo er forsigtig og bange for mange ting. Især er han bange for vinden.
Han møder Mira som er modig. Hun er ikke bange for ret meget.

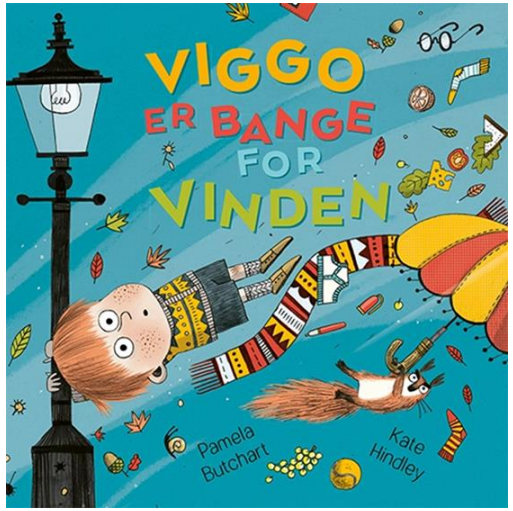

I dag har vi leget en teaterleg, hvor vi mimede ord som er med i bogen om Viggo.
Hjemme kan I lege mimeleg sammen: Du og dit barn skiftes til at pege på et af billederne herunder og til at vise det I ser på billedet med kroppen. I kan mime videre ud fra billeder i jeres egne børnebøger.

Efter et blæsevejr river du blade sammen.

Din paraply bliver taget af vinden..

Det stormer og du må gå i stærk modvind.

Du hopper i vandpytter

Her har jeg tegnet mig selv i blæsevejr:

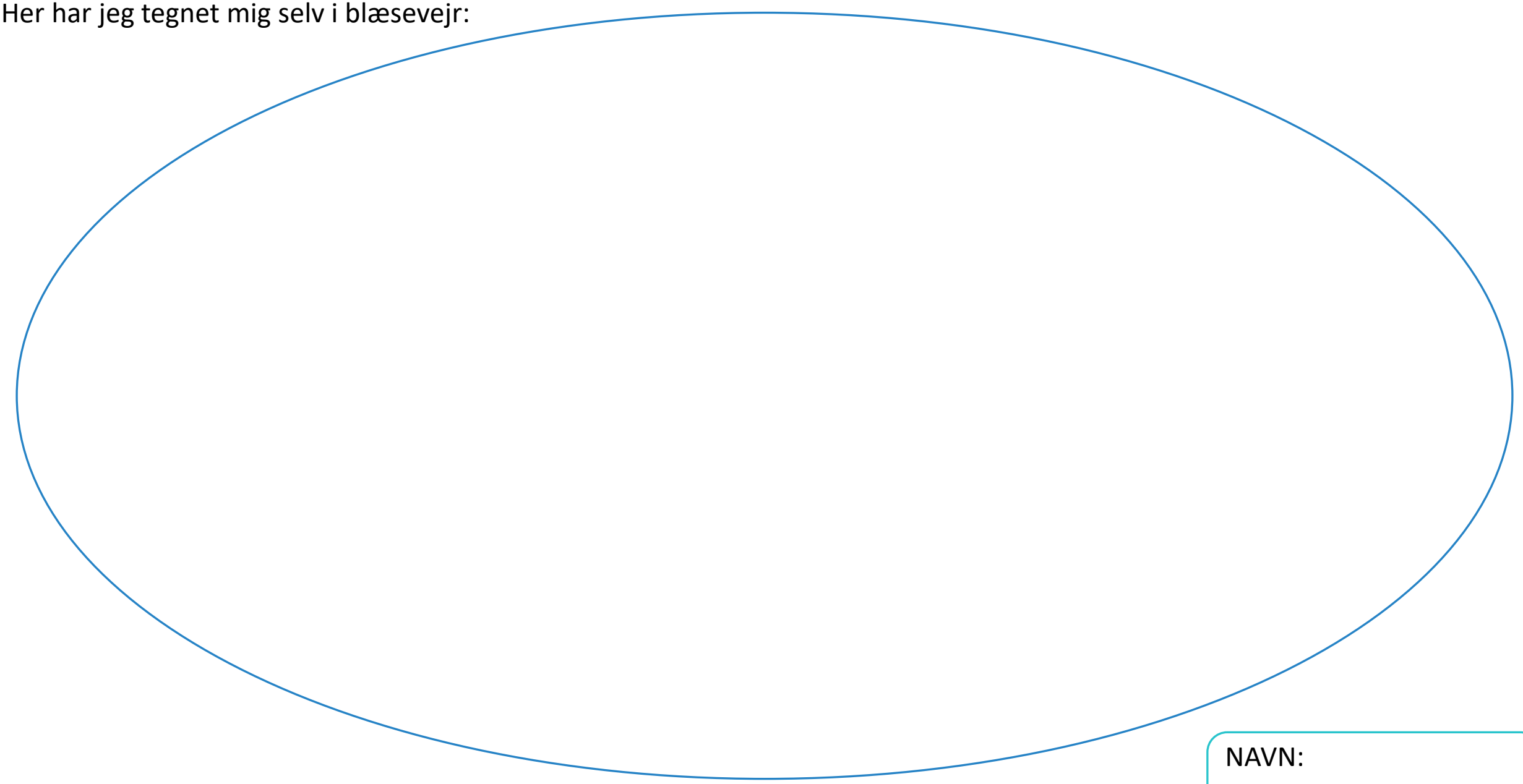

NAVN:

2. læsning:
Dialogisk læsning er noget du udvikler og justerer på alt efter børnegruppens måde at deltage på.
Fokus er børnenes fortælle-kompetence og børnefællesskaber.

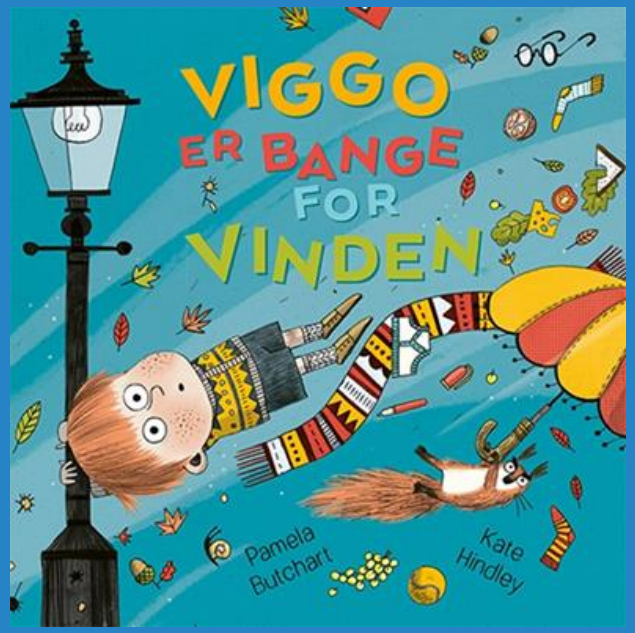

Samtaleark nr. 2 gives med hjem efter denne læsning.

Før læsningen:
Spørg børnene om, hvad de kan huske om Viggos møde med Mira. Hvad oplevede Viggo og Mira sammen? I kan se i bogen hvis I har brug for hjælp til samtalen.

Under læsningen:
læs frem til siden hvor Viggo letter og hans sko bliver stående. Viggo råber ”HJÆLP”. På de følgende sider er der ingen tekst. Lad børnene fortælle den fantasihistorie som billederne viser. Understøt fortællingen imens børnene byder ind. Når I når til der hvor Viggo kommer tilbage til Mira, læser den voksne resten af bogen højt. Slut af med ”Snip, snap, snude” remsen. Spørg børnene hvad de bedst kan lide ved bogen og om bogen minder dem om en film, en bog eller en oplevelse.

Efter læsningen:
Leg dramalegen ***”Høj som et træ”:***
Beskrivelse: Alle står op, den imens den voksne siger:
”Høj som et træ”. (Alle op på tæer med hænder højt over hovedet og lav en lyd)
”Blæser dig i knæ” (Arme svajer og I går ned i knæ, alle siger en svaje lyd)
”Våd som en pyt” (Alle ryster vand af arme og fødder eller går i en vandpyt, lav en lyd)
”En bil siger dyt” (Alle dytter på hornet med en hånd og siger lyden)
”En tæt paraply” (Alle slår en paraply op og laver en lyd)
”Giver alle ly” (Alle stimler så tæt sammen som I kan og kan holde ud og ingen må sige noget) Nu skal alle stå bomstille indtil den voksne siger: ”*Høj som et træ*”.
Legen gentages. Pædagogen kan variere legen i tempo og i kropsligt stort/lille udtryk.

Kære forældre.

Vi har igen læst bogen ”Viggo er bange for vinden”. Han møder Mira som er modig. Sammen går de ud for at lege i vinden.

Hjemme kan I undersøge luft og vind med de ting I allerede kender:

Hårtørrer, varmluftovn, vifte, varmeblæser, løvblæser, støvsuger og sæbebobler. Se på vindmøller, flagstænger og andet som viser at vinden blæser.

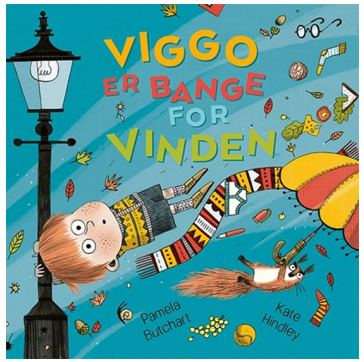

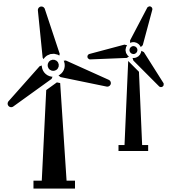

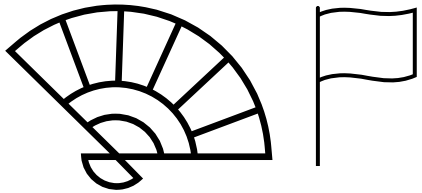

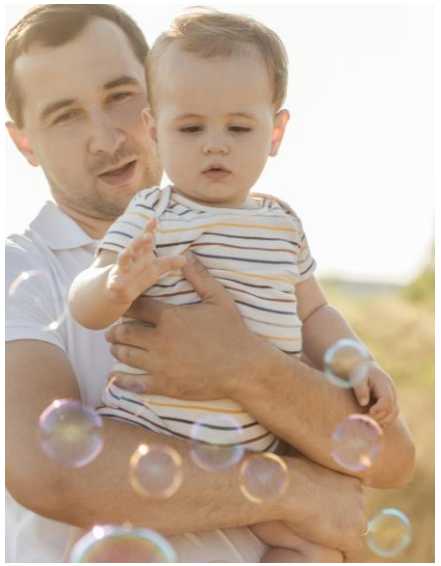

Samtaleark nr. 2, side 1. Gives med barnet hjem som inspiration til samtale i hjemmet.

Her har jeg tegnet Viggo på rejse i fantasien:

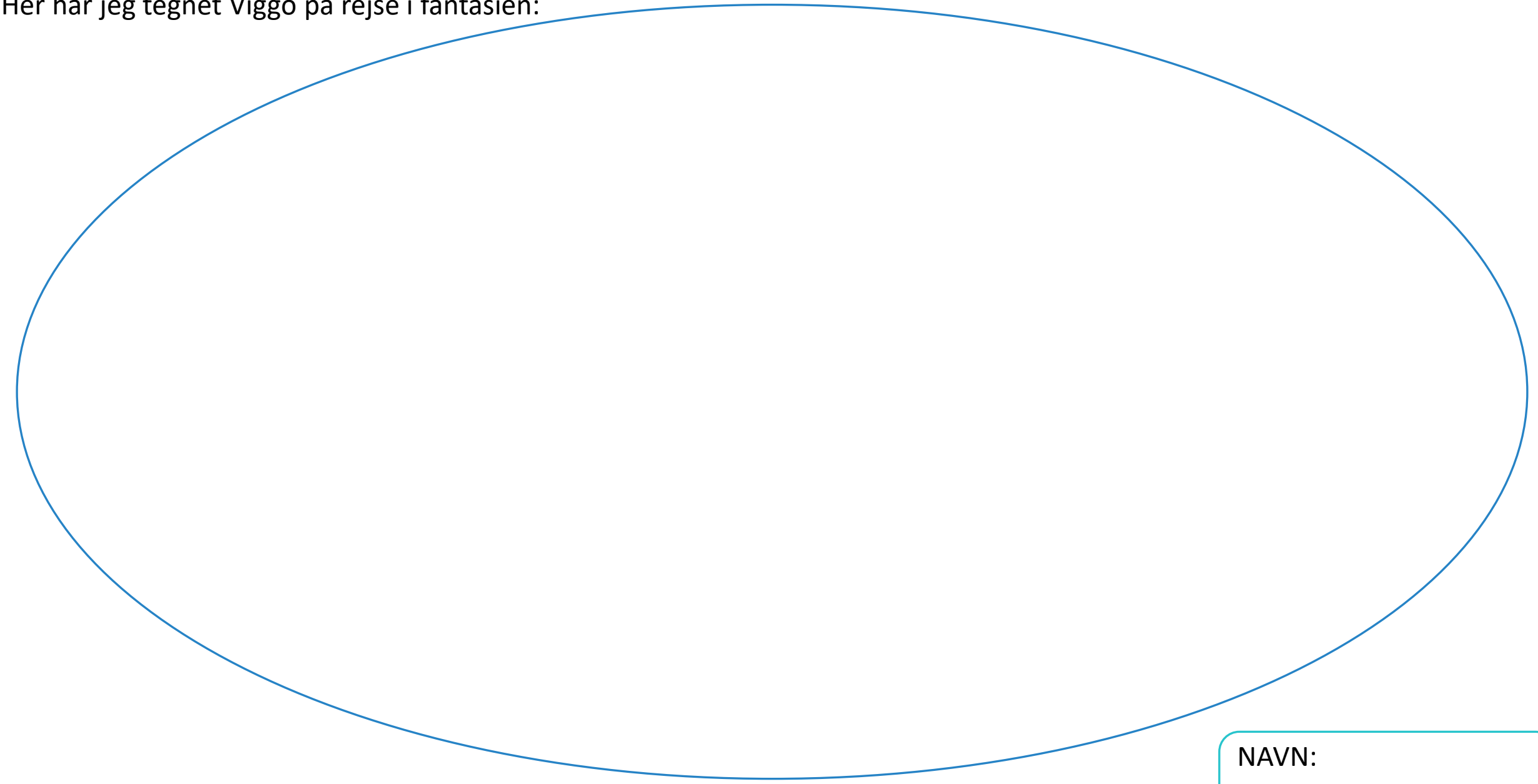

NAVN:

3. læsning:
I dialogisk læsning kombineres læsning og samtale og I opbygger en fælles reference som kan bruges videre ifælles aktiviteter og leg.

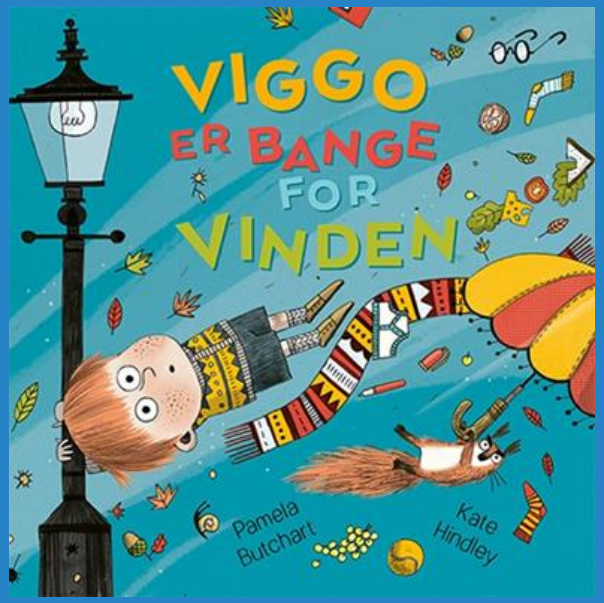

Samtaleark nr. 3 gives med hjem efter denne læsning. Børnene tegner på side 2

Før læsningen:
I dag er det børnenes tur til at ”læse” for dig. Start med at et barn lege-læser forsiden af bogen, så I får gentaget forfatter og titel samt bliver fortrolige med begreberne: forside, bagside, ryg, titel, forfatter.

Under læsningen:
Den voksne læser første opslag. Lad et barn lege-læse næste opslag, ved at fortælle, hvad der sker på billedet. Du læser hvert andet opslag, og børnene læser på skift hvert andet opslag. På den måde trækker du på børnenes hukommelse og bringer dem i en situation, hvor de skal udtrykke sig om det, der sker på billedet. Du læser hvert andet opslag for at holde tempoet i aktiviteten.
Slut af med ”Snip, snap, snude” remsen. Vent og se om børnene byder ind med en samtale. Inddrag samtale om noget af det, I har lavet efter de andre læsninger.

Efter læsningen:

Leg *”Den som flaskehalsen peger på”.*
Brug en tom plastikflaske. Sæt jer i en rundkreds. Den voksne starter med at sige *”Den som flaskehalsen peger på, skal lege at han spiser knasende kiks”.* (Eller noget andet fra bogen). Flasken drejes. Når den, som flasken pegede på, har vist hvordan man spiser knasende kiks, skal alle i rundkredsen gøre det samme inden flasken igen drejes. I skiftes til at finde på noget. Den voksne kan stilladserne ved sprogligt at hjælpe eller ved at vise illustrationer fra bogen.

Kære Forældre,
Vi har igen læst om Viggo. Han er bange for vinden. Han bliver blæst ud af sine sko og møder både sælhunde, sørøvere og en flyvemaskine. Vi har leget flaskehalsen peger på. Den leg kan I lege hjemme.

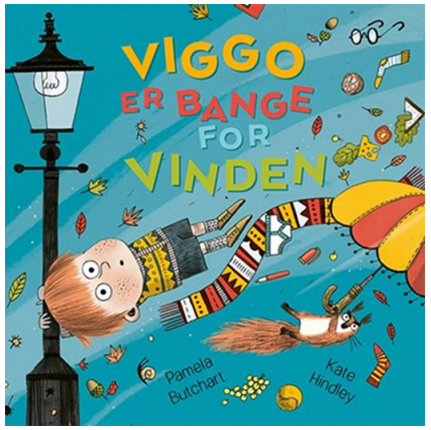

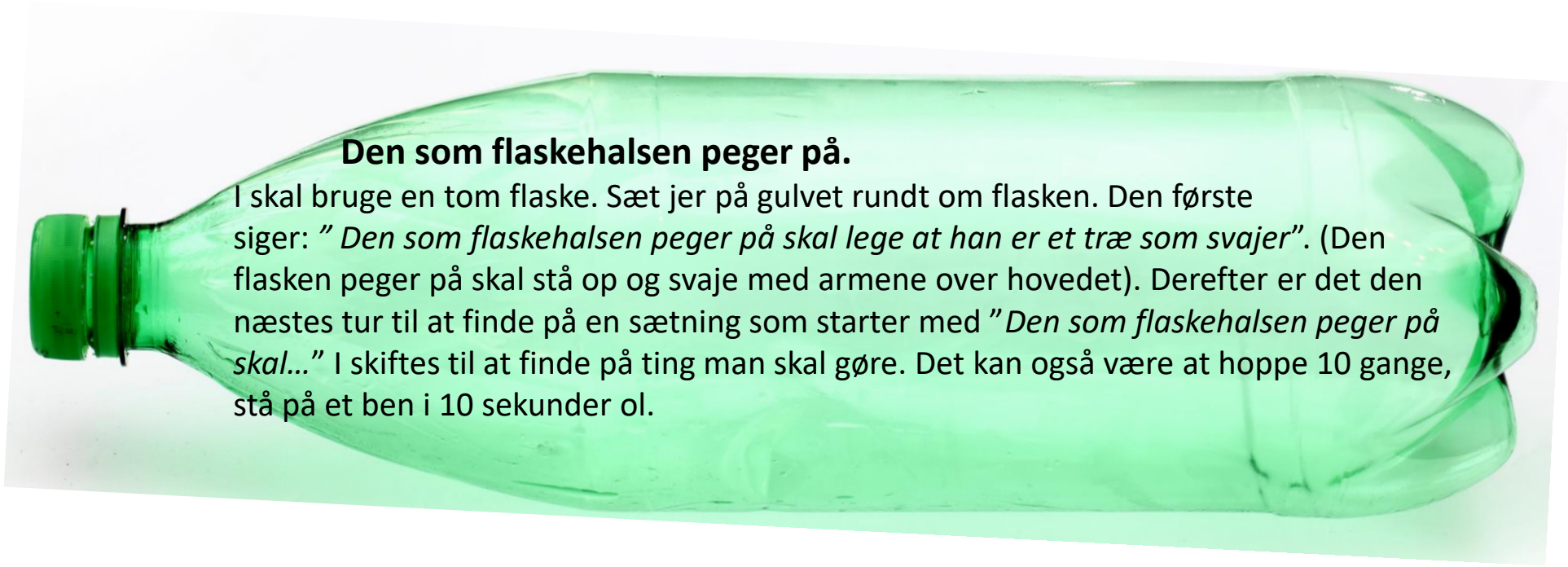

Den som flaskehalsen peger på.

I skal bruge en tom flaske. Sæt jer på gulvet rundt om flasken. Den første siger: *" Den som flaskehalsen peger på skal lege at han er et træ som svajer"*. (Den flasken peger på skal stå op og svaje med armene over hovedet). Derefter er det den næstes tur til at finde på en sætning som starter med *"Den som flaskehalsen peger på skal…"* I skiftes til at finde på ting man skal gøre. Det kan også være at hoppe 10 gange, stå på et ben i 10 sekunder ol.

For de mindste børn:
I kan variere legen ved at benytte jeres barns bondegårdsdyr
eller vilde dyr. Træk et dyr …den som flaskehalsen peger på skal bevæge
sig som det dyr i har trukket.
For SFO børn:
Skriv forskellige professioner på små lapper papir. f.eks. Skolelærer, pilot, landmand osv.
Den som flaskehalsen peger på, skal mime den profession som er trukket.
Den voksne må gerne læse hvad der står.

Her har jeg tegnet legen *”Den som flaskehalsen peger på”* :

Ide: Besøg biblioteket.
Her kan I låne bøger om vind og vejr.
Det hjælper dit barn til at få mere viden om naturfænomener.
Lån gerne flere børnebøger og gør læsning til en aktivitet i gør sammen – læselyst er en gave for livet.

NAVN:

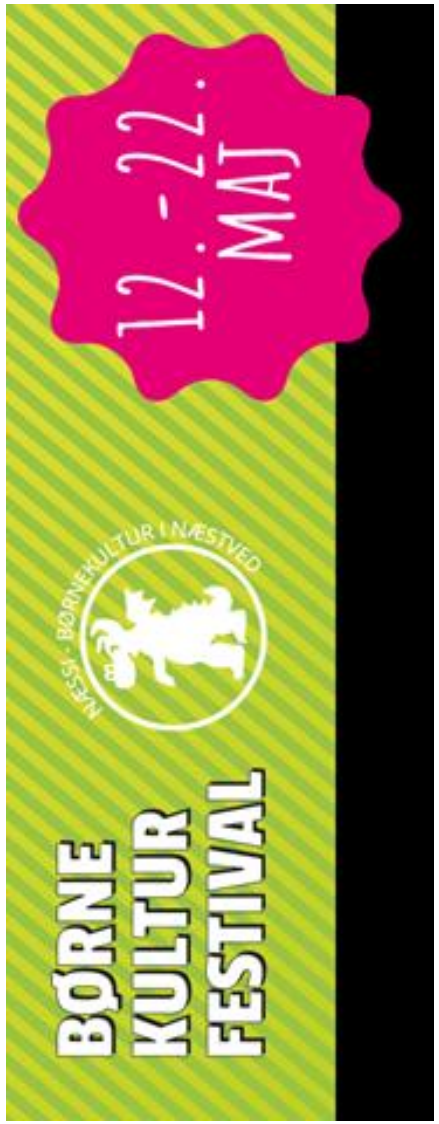

Efterundersøgelse af børnenes viden om vind, vand og vejr.

Som afslutning på projektet, kan I gå på opdagelse i hvilke tegn børnegruppen viser på, at de har fået viden om vejrfænomenerne.

I skal bruge:

Et stort ark karton til at skrive/tegne på. Et mindre karton til hvert barn. Noget snor og en klipsemaskine.

Du fortæller børnene at du er deres sekretær ligesom du var da I startede på projektet. Fortæl at du vil skrive/tegne det de fortæller om vejrfænomener på et stykke karton. Børnene skal kunne se det du skriver/tegner. Når de har nævnt alt hvad de kan om vejret, tæller I hvor mange ting de har nævnt. Skriv 1,2,3… ud for sætningerne imens I tæller.

Du kan guide børnene ved at spørge om de kan huske nogle af de oplevelser I har haft i forløbet.

Hvert barn tegner en vejrtegning på et farvet karton på størrelse med et kvart A4 ark. Find jeres tegninger fra forundersøgelsen frem og del dem ud til børnene. Start en dialog med børnene om hver af deres to tegninger. Er der noget nyt på tegningen fra idag?

Spørg børnene om de tror at det har regnet eller blæst flest dage siden I satte vejrflasken i vindueskarmen. Tøm jeres vejrflaske og tæl perlerne og find ud af hvor mange gange det har blæst eller regnet i den periode I har haft projektet kørende. Gættede I rigtigt?

Sæt flasken tilbage og tæl igen lige inden i holder sommerferie.

Lav en fælles dokumentation /udstilling med fotos samt jeres tegninger og andre ting I har fremstillet i perioden. Inviter forældre til vejrstationsfest og vis dem udstillingen og vejrstationen. I kunne servere “Vindfrikadeller” (lad fantasien hjælpe jer her).

Lege og aktivitets kataloget: Vind, Vand, Viggo

På de følgende sider findes en række forslag til lege og aktiviteter som kan anvendes i forlængelse af jeres dialogisk læsning 1-3.

I kan frit sammensætte jeres aktiviteter.

Nogle aktiviteter egner sig til en stor gruppe, andre er mere egnende i små grupper. Nogle aktiviteter peger ind i indretningen på stuen og andre igen foregår ude på legepladsen.

Aktiviteten ”Tur-kort” er vi særligt begejstrede for. Med denne aktivitet får I jeres Vind, vand, Viggo aktivitet spredt ud i jeres lokalmiljø og vi er sikre på at det vil være både fornøjeligt og spændende for både børn og voksne.

I kan forlænge jeres Vind, Vand, Viggo periode eller genoptage den efter sommerferien.

Måske vende tilbage til arbejdet med bogen om et år eller to.

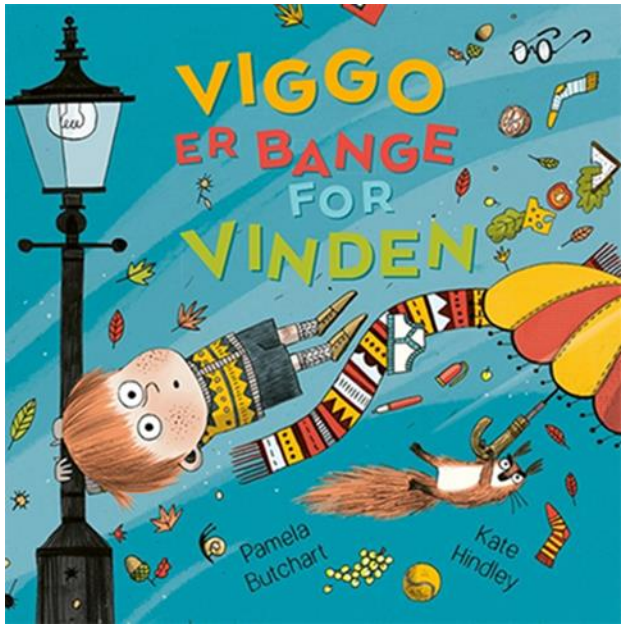

leg: Vejrhane kommando:

I skal bruge:

- A4 Pap, til pile
- Pap til de 4 bogstaver: N,S,Ø,V
- Saks, farve eller maling til at dekorere med
- Et kompas

Vælg selv en dekorerings teknik: farve, trykke maling på, tegne efter lineal streger, stemple eller andet.

Vis børnene vejrhanen fra materialekassen og billedet af vejrhanen. Tal om hvordan en vejrhane virker. Alle børn fremstiller deres egen vejrhane-pil i A4 pap. De kan dekorere pilen med mønster. →

Sæt et N, S, Ø, V af pap fast på gulvet. Brug et kompas til at kunne placere de fire verdenshjørner.

Herefter leger I: ”Vejrhane kommando”:

Alle står med front vendt imod kommandøren. I leger at I er en flok vejrhaner. Kommandøren siger fx *”Uhh en voldsom storm suser gennem landet”*. (Alle skal stå og svaje kraftigt og sige suse lyd). Kommandør: *”Vinden blæser mod nord”.* (Alle peger pilen mod N). Kommandør: *”Vinden er taget af og det blæser meget stille”.* (Alle laver en lille lyd og en lille bevægelse). Kommandør: *”Vinden er vendt i retning Syd”.* (Alle drejer pilen mod S). Legen fortsættes, find på vejr-kommandoer. Når I har fået erfaringer med legen, kan børnene overtage kommandoposten.

En vejrhane er en flad metalplade som er udformet som en hane. Princippet er at den flade metalplade anbringes så vinden kan få den til at dreje frit omkring en lodret akse. Hanen er anbragt over et kryds med punkterne nord, syd, øst og vest. På den måde viser vejrhanen hvilken vej vinden blæser.

Klap med variation

Kræver ikke rekvisitter.

Kan laves i små og store grupper.

Tilpasses børnegruppen.

Formål: at fremme børnenes parathed overfor impuls og kropsligt samarbejde og at lave noget sjovt i fællesskabet.

Børnene står i en rundkreds.

Bed alle stille sig godt til rette på begge ben, ryst kroppen lidt og mærk at I står sammen i rundkredsen. I leger at I netop er vågnet af en lyd som klaprer. Det er vinduet i køkkenet som klaprer fordi det blæser. I er lige vågnet og må gabe og strække jer. Hils godmorgen til hinanden ved at vinke med fødderne eller hænder. Efter at have hilst, skal I stå og bøje lidt i knæene. Alle laver i fællesskab et vindue klap med hænderne.

Nu sender den voksne tydeligt og præcist et ”vindue-klap” rundt. Klappet sendes til sidemanden, som skal kvittere for modtagelsen af klap ved at klappe en gang – og derefter vende sig mod den næste sidemand og sende et klap videre.

Måske kan I finde en rytme. Gentag gerne uden at stoppe op, indtil der er etableret et flow. I kan variere ved at et klap gøres over hovedet eller ved fødder og skal modtages der hvor klappet videregives. I kan variere med højt eller lavt tempo. For nogle børn vil det være en fordel at øve legen i en mindre gruppe inden den leges i den store gruppe. Kan leges ude og inde.

Med variation i SFO.

Legen kan varieres ved at man sender klap rundt, som beskrevet ovenfor. Når en deltager klapper to gange, vender turretning og klappet sendes den modsatte vej.

”Mime vejr leg”

I skal ikke bruge rekvisitter.

Formål: At fremme børnenes lyst til at bruge krop og stemme, at have det sjovt, at grine sammen, at blive fortrolige med improvisation, at lege en leg hvor alle kan være med. At arbejde med improvisation, som også er et element i leg.

I stiller jer i en rundkreds.

Den voksne viser legen ved først at gå ét skridt frem mod midten og gøre en bevægelse med inspiration i vejret og sige hvilket vejr det er:

Eksempel:

Tag et skridt mod midten og *sig: ”Det regner, jeg hopper i vandpytter”.* Lav hoppe bevægelser.

Alle i rundkredsen skal nu gøre den samme bevægelse. Sammen sætter I en lyd på bevægelsen, som alle siger.

Træd tilbage i rundkredsen. Derefter er det den næstes tur.

”Jeg får blæst i øjnene” … legen fortsættes, find selv på flere sætninger.

I kan eksperimentere med at gøre bevægelser hurtige, langsomme og lave lyden lang, kort, stille og høj.

Byg en fantasi portal

I skal bruge:

- Et par gamle sko / sandaler
- Lyserød maling
- Klude og sæbe til at gøre fødder rene med
- En flyttekasse (brug den fra materialekassen)
- Evt. en blæser

Fold kassen som vist på billedet. I kan dekorere den hvis I synes. Lim et par åbne sko fast på pappet (se foto). Mal børnene under fødderne med den lyserøde maling og tryk fodspor på fantasi portalen. Giv jer tid til den sanselige oplevelse. Måske vil børnene selv male deres fødder? Herefter er portalen klar til at hjælpe jer ind i fantasien.

På skift træder børnene ind i skoene. Alle andre er blæsten som svajer og suser, så barnet først flyver op i kassen, hvor man kan gøre en sjov bevægelse inden man blæser videre og via fodsporene føres ind i fantasien. Alternativt kan I bruge en blæser til at sende jer afsted. Når I alle er ankommet i fantasien, anvender I billederne fra bogen (de 6 sider hvor Viggo er blevet taget af vinden ind i slædehunde og piraternes verden).

Den voksne starter fantasi rejsen ved at sige: *"Viggo svævede mellem snefnug og slog nærmest kolbøtter i luften"*. I laver lyde og bevægelser til fortællingen. Vift snefnug væk fra ansigtet. I lander i hundeslæden –" bumb – av min bagdel"…. Den voksne fortæller imens I alle gør bevægelser til fortællingen og gerne sætter lyd på. Lad børnene byde ind i fortællingen ved at spørge…*"Hvad skete der så eller hvordan kom vi videre eller hvem mødte Viggo".* I veksler mellem inspiration fra bogens billeder og jeres egne ideer.

"Hjælp!" råbte Viggo, da et stort vindpust blæste ham ud af hans sko og op i luften". (Find siden i bogen og find Viggos efterladte sko).

Børnehave fif:
Aktiviteten kan udvides med at bruge lydfortælling, som dem fra små fødder projektet. Tag den grønne lydkuffert med

Sådan fremstiller I et tekstil-turkort ved brug af jeres egne stempler.

Sådan gør I:

I materialekassen finder I et blankt tekstilkort, et ark mosgummi og en flaske med lyserød maling. Ud over dette, skal I gå i egne depotgemmer og finde:

- Flydende lim.
- Forskellige farver akrylmaling (brug jeres rester).
- Gamle syltetøjslåg eller kasserede klodser eller lignende til fremstilling af stempler.

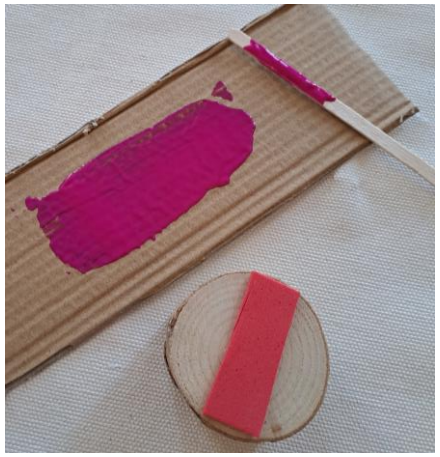

Stemplerne laves således:

Tal med børnene om at I skal fremstille et turkort med 4 stop.
Første og sidste stop på kortet er SFO/børnehavens matrikel.
De andre 3 stop placeres 3 steder på kortet. Tal med børnene om hvad der skal være på kortets tre stop: Træer, blomster, en sø, huse, insekter, en kat, mønster eller andet. Der skal også laves en sti mellem de 5 stop.
Klip mosgummiarket ud i mindre bidder, ét stykke til hvert barn.
Hvert barn tegner med tusch på mosgummiet (én af de ting der skal markeres på kortet og klipper ud). Stykket limes på noget fladt, f.eks. toppen af et låg eller en gammel klods. Nu kan I bruge det som stempel.
Børnene vælger farver til de forskellige stempler. Brug lyserød til stien, se illustration. Malingen smøres tyndt ud på en bakke inden stemplet presses i og så kan I stemple de forskellige stop samt stien. Der kan være 4-6 børn med til at fremstille kort. Alle børn kan lave et stempel som I anvender som I vil.

Sådan laver I jeres tur-kikkerter:

I skal bruge:

En toilet rulle eller køkkenrulle til hvert barn og til den voksne.

Lyserød maling.

Maling fra jeres egne gemmer. Brug rester som trænger til at blive brugt.

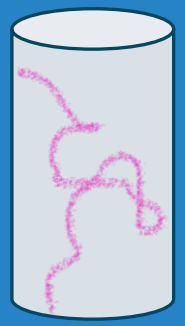

I materialekassen finder I et antal toiletrulle rør. I kan sikkert selv skaffe flere.

Alle børn skal dekorere deres eget pap rør og I skal lege, at det er en turkikkert I er ved at fremstille.

Hvert barn vælger selv en farve, som han/hun vil male sit paprør med.

Når malingen er tør, dekoreres røret ved at I med en tynd pensel, maler en lyserød streg rundt på røret. Stregen er ligesom den lyserøde sti på jeres tekstiltur-kort.

Husk navn på.

Tal med børnene om deres turkikkert. Hvad er det ved deres kikkert, som er særlig. Hvordan kan de genkende deres egen turkikkert?

Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort:

I kan vælge mellem 3 emneture og selv finde på flere emneture.

Alle ture har 5 tur-punkter:

1. Første stop er ”hjemme”. I samles og taler om hvad I skal holde øje med i turkikkerten på netop denne tur. (Skygge, naturting eller tegn på vejret). Kikkerterne tages frem ved de forskellige stop og ligger i rygsækken sammen med madpakken når I går mellem de 5 stop.
2. Første stop på kortet.
3. Andet stop på kortet.
4. Tredje stop på kortet.
5. Sidste stop er tilbage i børnehaven/SFO.

Alle ture kan gennemføres i jeres lokalområdet eller på legepladsen.

Skyggetur.
I skal bruge: Tegnekridt og kamera/telefon og jeres tur-kikkerter og tekstil-turkortet.

I samles og taler om hvad en skygge er. I kan vise skygger på jeres væg ved at lyse med en lampe og lave hånd-skygge teater (bare enkelt og simpelt uden at skynde jer). I taler om at I skal på tur og finde skygger. Pak kridt og turkikkerter.

Stop 1. Se igennem jeres kikkert efter skygger på jorden (helst på fliser/asfalt). Tegn med kridt på omridset af skyggen. Fra fx et hus. Tag fotos af det.

Stop 2. Brug igen kikkert. Find skygger. Stil jer så I har det ene ben i sol og det andet i skygge. Tag foto.

Stop 3: Se efter et godt sted at spise madpakken og måske læse Viggo bogen. Vil I sidde i sol eller i skygge?

På vej tilbage besøger I **stop nr. 1**. Har skyggen flyttet sig? Eller måske har kridtstregen? Tegn nye streger på skyggen og tag et nyt foto.

Hjemme igen: Print fotos. Børnene limer dem på pap og fortælle hvad de godt kunne lide ved turen. Skriv børne sætninger under fotos. Hæng dem op – og/eller gem dem til jeres udstilling når Viggo-projektet afsluttes. Gå på skyggejagt i børnehaven.

Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort:
I kan vælge mellem 3 emneture og selv finde på flere emneture.
Alle ture har 5 tur-punkter:

1. Første stop er ”hjemme”. I samles og taler om hvad I skal holde øje med i turkikkerten på netop denne tur. (Skygge, naturting eller tegn på vejret). Kikkerterne tages frem ved de forskellige stop og ligger i rygsækken sammen med madpakken når I går mellem de 5 stop.
2. Første stop på kortet.
3. Andet stop på kortet.
4. Tredje stop på kortet.
5. Sidste stop: Tilbage i børnehaven /SFO

Alle ture kan gennemføres i jeres lokalområde eller på legepladsen.

Samle naturting-tur
I skal bruge: Poser til at samle ting i, jeres naturkikkerter, tekstil tur-kortet, pensler i flere størrelser.

I samles og taler om hvad man kan bruge en pensel til og fortæl at I skal på tur og samle ting fra naturen som I skal bruge som pensel. Det er ting som er faldet af træer og buske. (blade, kviste, visne blomster, kogler, kastanjer ol). De ting I finder, skal I bruge til at male / lave tryk med når I er kommet hjem.

Stop 1. Se igennem jeres kikkert. Kan i få øje på ting som er faldet af træer, buske og planter eller finde sten. Alle børn samler 1-3 ting.

Stop 2. Brug igen kikkert. Find flere nedfaldne natur ting. Stadig 1-3 ting pr. barn.

Stop 3: Se efter et rart sted at sidde og spise madpakke. Tal om hvordan de omkring stående træer ser ud. Er der blade på, er de små, store og bevæger de sig i vinden?

Hjemme igen: I ligger alle jeres naturting op så alle kan se dem. Tal om hvad I har fundet.

I skal male træer, som har tabt blade/kogler mm. i efterårsvinden. Lav stammen og kronen som et aftryk af hånd/arm. Brug jeres naturting til at dyppe i maling og mal/tryk blade, kogler ol. på papiret rundt om. Hæng kunstværker op og udstil jeres ”naturpensler” også. Kan man mon se hvad som er blevet brugt til at male/trykke med?

Foto fra projekt i Kornblomsten 2024.

Sådan bruger I jeres tekstil-tur-kort:
I kan vælge mellem 3 emneture og selv finde på flere emneture.
Alle ture har 5 tur-punkter:
1. Første stop er ”hjemme”. I samles og taler om hvad I skal holde øje med i turkikkerten på netop denne tur. (Skygge, naturting eller tegn på vejret). Kikkerterne tages frem ved de forskellige stop og ligger i rygsækken sammen med madpakken når I går mellem de 5 stop.
2. Første stop på kortet.
3. Andet stop på kortet.
4. Tredje stop på kortet.
5. Sidste stop er tilbage i børnehaven /SFO.

Alle ture kan gennemføres i jeres lokalområdet eller på legepladsen.

Sanse vejret tur.
I skal bruge kamera/telefon/I-PAD og jeres tur-kikkert, pensler, vand.

I samles og taler om hvordan man kan vide hvilket vejr det er. Hvilke sanser bruger man? (se, høre, dufte, mærke). Tag pensler og små spande med vand, med udenfor. Tegn ansigter eller andet på jeres fliser med pensler/vand og tag et foto af dem inden I går på tur.

Stop 1. Sæt kikkerten op til det ene øre. Kan I høre vejret? Blæst, regn? Brug kikkerten og se efter tegn på vejret. Skinner solen, er der skyer eller måske en regnbue? Tag et foto af vejret.

Stop 2. Brug igen kikkert. Find flere tegn på vejret. Tag et foto af en vej I kommer forbi.

Stop 3: Find et rart sted at sidde med madpakkerne. Se på vejfotoet og syng sangen ”En snegl på vejen, er tegn på regn, I Spanien”. Syng den siddende, stående, langsomt, hurtigt, fjollet, blæsende…

Hjemme igen: Inden i går ind, ser I til jeres vandmalerier på fliserne. Er de der mon endnu? Tag et nyt foto. Sammenlign med det foto I tog inden I gik på tur. Print begge fotos. Tal om forskellen. Hvad tror børnene der er sket? Brug jeres fotos til at dokumentere turen.

I kan printe fotoet med vejen på (fra turen) til hvert barn og tegne snegle på dem. Barnet får det med hjem og kan fortælle om turen hjemme.

Viggos LEGO-vindmåler:

I kan eksperimentere med at ændre lidt i legemiljøet, så I åbner for muligheder for at børnene kan udforske emnet yderligere i jeres Viggo periode. Aktiviteten kan bruges i de tidsrum, hvor der er legesummen på stuen. Den voksne kan inspirere med ideen og lade tingene ske.

Hvert barn limer en Viggo figur på pap og bygger en LEGO- vindmåler til ham, som den i bogen. Led i LEGO kassen. Kopiark med en Viggo til hvert barn ligger i materialekassen, de kan lamineres.

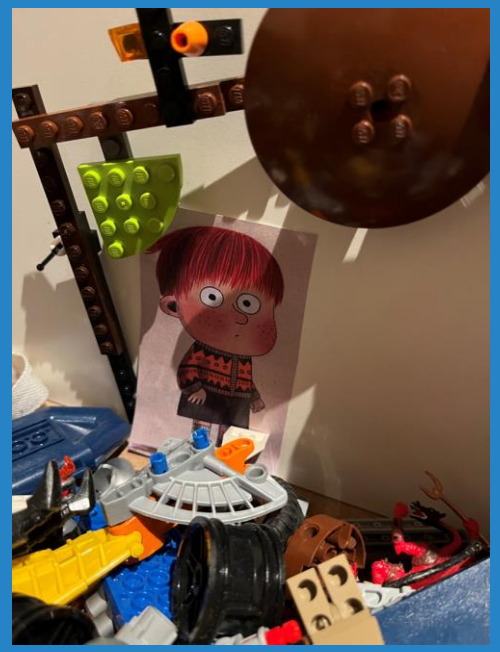

Måske kan Viggofiguren komme på besøg i dukkehuset eller hjælpe med et puslespil. Viggo kan fodre bondegårdsdyrene, tanke jeres biler eller endda spise frokost sammen med jer. Hvad mon Viggo ville have med i madpakken hvis han fandtes? Mon Viggo kan lide at lege tampen brænder?

Tag fotos af jeres LEGO vindmålere og udstil dem et sted.

Skygge tegne:

Tegn jeres egen skygge med kridt, tag foto og få erfaring med at male.

I skal bruge:

Solskinsvejr

Jeres kroppe

Kridt

Kamera / telefon

Find et sted hvor der er fliser eller asfalt.

Gå sammen to og to. De voksne må guide lidt i nogle af grupperne.

Den ene stiller sig, så skyggen er tydelig på fliserne. Stil jer som en statue med arme og ben i en fast stilling. Den anden tegner et omrids af skyggen. Bagefter skifter I plads.

Se på jeres tegninger og tag fotos af dem.

Print fotos, klip jeres skyggetegning ud og lim dem på et karton, så I står side om side som en fælles figur.

Kan I stille jeres kroppe som den fælles figur I netop har sat på karton?

Når I er lykkedes, så tag et foto af jer imens I står i samlet figur. Print og se jer selv på det nye foto. Sammenlign med skyggetegningerne. Udstil jeres fotos.

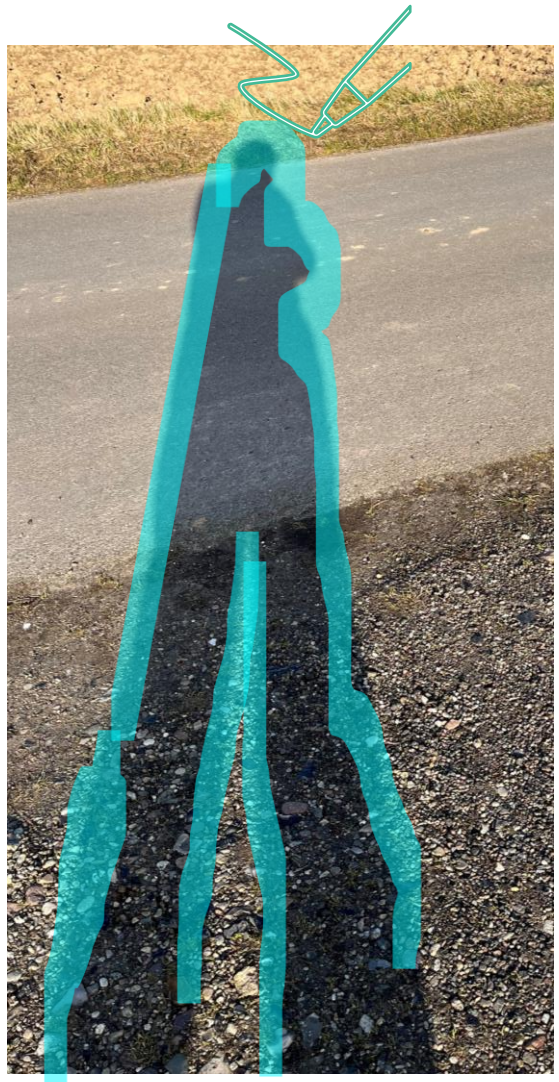

Vejrudsigt leg

Tegne med hånd og fingre på ryggen af hinanden.

Start med rundkreds, hvor I hilser på hinanden ved at vinke, neje, bukke. Stræk jer og få lidt gang i kroppen. Lav gerne lidt sjove figurer og grimasser. Stemningen skal være rar. Herefter sætter I jer på gulvet sådan at alle børn er i makkerpar to og to. Den ene sidder bag den anden sådan at han/hun kan nå den andens ryg. Den ene "tegner" med fingrene på den andens ryg efter den voksnes instruktion. Efter noget tid, bytter I så den anden "tegner".

Den voksne giver tydelig instruktion til vejrudsigt:

Den voksne laver intro ved at sige*." Godmorgen, det er Tv-avisen. Nu skal vi have en vejrudsigt".*

"Solen skinner" – tegn en sol (cirkel med streger)

"Det regner" – lav regn med forsigtige fingre

"Det blæser"– hænder stryges blidt over ryggen

"Det er morgen, sol opgang" – Hænder stryges på ryggen, nedefra og op

Find på jeres egne instruktioner.

Aktiviteten hænger sammen med vejrudsigts aktiviteten som er en del af vejrstationen. I denne aktivitet forberedes børnene på sproglige sætninger som kan anvendes i vejrudsigts legen ved vejrstationen. (se instruktion om vejrstation).

Byg et vindspil af genbrug og bjælder

I kan bruge alle mulige genbrugs dimser og/eller nye dimser.

I skal som udgangspunkt finde en base hvorfra I hænger jeres snore med ting. Det kan være låg fra syltetøjs, en pind eller en brugt sko eller andet.

Jeres snore pyntes med forskellige ting som kan være nye, brugte eller fra naturen.

Nyt: Sugerør, perler, fjer og de bjælder som ligger i materialekassen. Find selv på flere ting der kan bruges.

Naturting: Grankogler, pinde, sten med hul i mm.

Brugt: bestik, LEGO, vinpropper, låg fra dit og dat, snørebånd, knapper, legetøj, hårpynt, aflagte solbriller mm.

Kombiner ting som larmer når de rammer hinanden og ting som bare pynter, f.eks. Fjer.

Vejrsten

Stenen placeres ved indgangen til børnehaven eller SFOèr eller I bruger en stor sten, som allerede står på jeres matrikel.

Hvis I vil lave lidt sjov kan I placere et samtale-input til børn og voksne, i form af en vejrsten. Måske har I allerede en stor sten på jeres matrikel som I vil anvende. Ellers må I spørge landmanden om I må få en stor sten.

Sammen kan I ”oversætte” teksten til symboler sådan, at jeres sten både indeholder tekst og symbol på de forskellige vejrtyper.

Hvis stenen står udenfor indgangen til legepladsen og I formidler temaet til forældregruppen, kunne det være at børn og deres forældre vil aflæse vejret på vej til eller fra Børnehave/SFO:

Brug de sange om vejret som I allerede kender.

SFO: Måske kan I få jeres musiklærer til at spille en af vejrsangene til morgensang

Børnehaven: I kan synge dem til samling eller frokost. Hvis I har Små fødder-kompetencer i huset, kan I bruge den grønne lyd kuffert sammen med sangene.

- Mariehønen evig glad – Halfdan Rasmussen
- Lille Peter edderkop – ukendt forfatter
- Blæsten kan man ikke få at se – Asger Pedersen
- Snemand frost og frøken tø – Halfdan Rasmussen
- Nu sner det – Poul Henningsen
- Og det var en skærsommerdag – G. Rode
- Lille sky gik morgentur – Halfdan Rasmussen
- Nu er jord og himmel stille – Marinus Børup

Hvordan lyder vejret?
Prøv med instrumenter og andre lydgivere at lave regn- sne- torden- solskins eller haglvejr….

Der findes flere bøger om emnet. Lån dem på biblioteket og lad dem være tilgængelige for børnene i den perioden hvor I læser om Viggo.
Spørg på biblioteket eller jeres skolebibliotek om hjælp til at finde et sæt vejrbøger til jer.

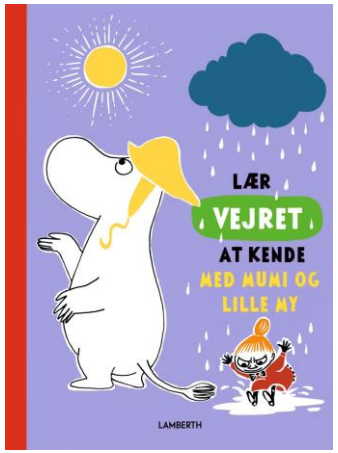

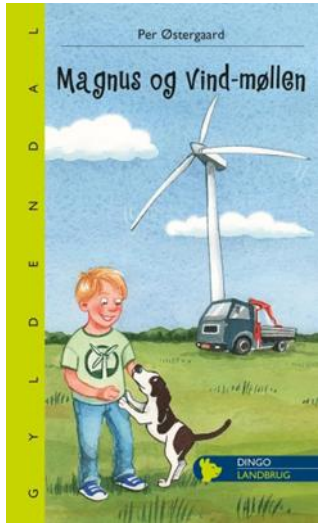

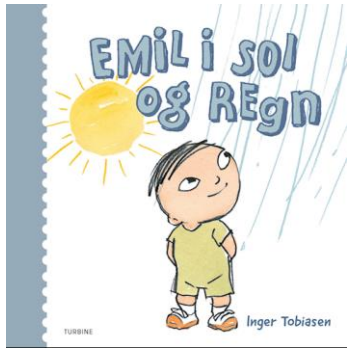

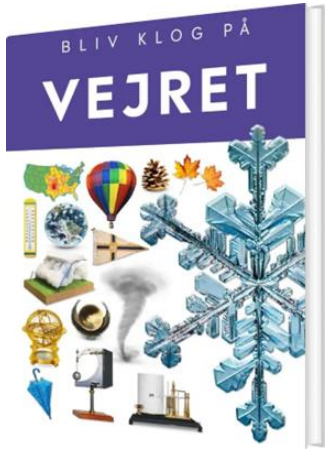

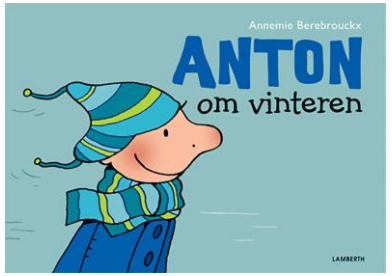

Biblioteket tilbyder bogkørsler for børnehaverne. Bestil inden d. 10. april og få leveret d. 22. april. Bestilling via mail bibb@naestved.dk

Næstved Bibliotek og Borgerservice

Klip Mimebrikkerne ud og lim dem på pap. Børnene kan hjælpe.

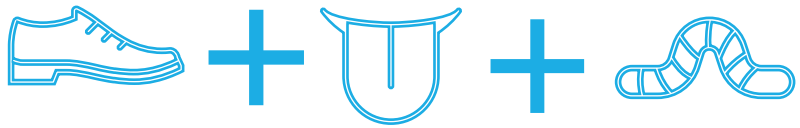

Skoædende orme:
Viggo er bange for skoædende orme.
Altså bange for orme, som spiser hans sko.

Løbske dinosaurer:
Viggo er bange for dinosaurer
som kommer løbende imod ham.

Knasende kiks:
Viggo er bange for kiks som knaser i munden,
når man spiser dem.

(Det kunne I prøve en af de kommende dage til frugt)

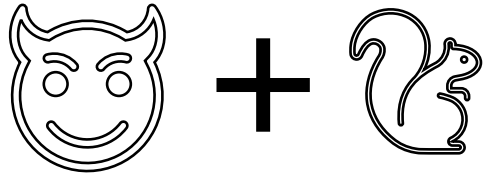

Onde egern:
Viggo er bange for egern som er onde
overfor andre.

Klip Mimebrikkerne ud og lim dem på pap. Børnene kan hjælpe.

Vinter jakke:
Så snart Viggo kom udenfor,
tog vinden fat i hans vinterjakke.

Fastsiddende lynlås:
Viggo er bange for at lynlåsen i hans
Vinterjakke sidder fast.

Vinden får ting til at flyve væk:
Viggo er bange for at vinden får ham
til at lette og flyve væk, ligesom et papirfly.

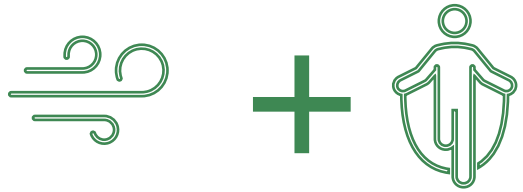

Susede gennem sneen:
Viggo landede på det højeste bjerg
og susede gennem sneen.

Klip Mimebrikkerne ud og lim dem på pap. Børnene kan hjælpe.

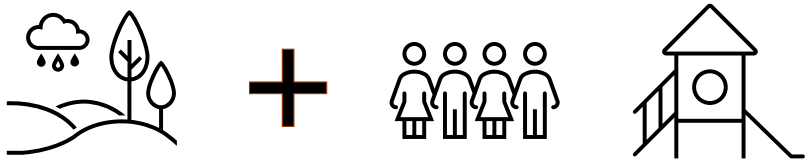

Stormfuld:
En stormfuld dag ville Mira ud at lege.

Vindmåler:
Viggo spærrede øjnene op og pegede på sin vindmåler.

Hvad er det værste der kan ske?:
”Jeg elsker vinden” sagde Mira.
”Hvad er det værste der kan ske?”

Hoppe i sjippetov:
Viggo møder Mira som har det sjovt, når hun hopper i sjippetov.